

ბელა ყურაშვილი, ცისანა სიფრაშვილი, ანა ბოჭორიშვილი, მაკო მაჩიტაძე

## კლიმატის ცვლილების გავლენა ბავშვთა კვებაზე

თსუ, კვების, ასაკობრივი მედიცინის, გარემოსა და პროფესიული ჯანმრთელობის დეპარტამენტი, თბილისი, საქართველო

Doi: <https://doi.org/10.52340/jecm.2023.04.41>

*BELLA KURASHVILI, TSISANA SIPHRASHVILI, ANA BOCHORISHVILI, MAKO MACHITADZE*

## EFFECT OF CLIMATE CHANGE ON CHILDREN'S NUTRITION

TSMU, Department of Nutrition, Ageing Medicine, Environmental and Occupational health, Tbilisi, Georgia

### SUMMARY

Global climate change has significant and complex implications for children's nutrition, affecting their access to quality food, dietary diversity, and overall health. Here is a summary of the impact of climate change on children's nutrition: Food Security, Malnutrition, Crop Nutrient Content, Water Scarcity, Displacement and Forced Migration, Foodborne Illnesses, Food Price Volatility, Economic Impacts, Long-Term Health Effects. Addressing the impact of climate change on children's nutrition requires a multi-pronged approach. This includes efforts to reduce greenhouse gas emissions to mitigate climate change, as well as strategies to adapt agriculture and food systems to be more resilient. Additionally, targeted interventions such as food assistance programs, nutrition education, and social safety nets can help protect children's access to nutritious food in the face of climate-related challenges. Recognizing the link between climate change and children's nutrition is crucial for safeguarding their health and well-being in a changing world.

**Keywords:** climate change, effect, children, nutrition

უკანასკნელი ათწლეულების განმავლობაში კლიმატის ცვლილება დედამიწაზე შესამჩნევად ხდება. კლიმატის მდგომარეობაზე დამოკიდებული დედამიწის ბინადართა სიცოცხლე, მეცნიერები, რომლებიც იკვლევენ კლიმატის ცვლილებებს, აღმოაჩინეს კავშირი ადამიანის საქმიანობასა და ამინდის ცვლილებას შორის, როგორც შედეგი-გლობალური დათბობის.

ეკონომიკური გათვლები აჩვენებენ, თუ რა მოხდება მომავალში თანამედროვე ენერჯეტიკის განვითარებისას, რომელიც დაფუძნებულია წიაღისეული სათბობების წვასთან, რომელიც გამოიწვევს დედამიწის კლიმატის ცვლილებას დათბობისაკენ. ამიტომ პრობლემა კლიმატის დათბობისა ჩვენს პლანეტაზე განსაკუთრებით აქტუალურია.

ყველასათვის ცნობილია, რომ ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა შეუჩერებლად იზრდება. დათბობას თან ახლავს ზოგიერთი უარყოფითი გამოვლინება: წყალდიდობების გახშირება, ქარაშხლები, გაუდაბნობა. ეს პრობლემები ზიანს აყენებენ, როგორც ბუნებას, ისე ადამიანებს. ამიტომ აუცილებელია ვიცოდეთ, როგორ შეიცვლება კლიმატი მომავალში, რა უარყოფითი შედეგები გველოდება წინ. დღემდე მეცნიერები დარწმუნებით ვერ ამბობენ თუ რა ინვეს კლიმატის ცვლილებებს [1].

გლობალური დათბობის მიზეზად წამოყენებულია მრავალი თეორია და მოსაზრება. აქედან გამომდინარე, კლიმატის ცვლილება გავლენას ახდენს არამარტო მოზრდილ მოსახლეობაზე, არამედ ბავშვებზე და მათ კვებაზეც. პირველი საერთაშორისო კვლევა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 107000 ბავშვმა აჩვენა, რომ გარემოს მაღალი ტემპერატურა უმეტეს შემთხვევაში ხელს უწყობს ბავშვებში კვების დაბალ ხარისხს, კვებით უკმარისობას (არასაკმარისი კვება), ვიდრე ტრადიციული მიზეზები - სიღარიბე, ანტისანიტარული მდგომარეობა და დაბალი განათლება.

კვლევები ჩატარდა 19 სხვადასხვა ქვეყანაში და სხვადასხვა კონტინენტზე, რომელიც ითვლება პირველ დიდ საერთაშორისო კვლევად, იმის შესახებ თუ ტემპერატურის ზრდამ და უხვი ნალექის რაოდენობამ როგორი გავლენა მოახდინეს ბავშვთა კვებაზე. გარემოს მაღალი ტემპერატურა უკვე გავლენას ახდენს ბავშვთა კვებით უკმარისობაზე. ვერმონტის უნივერსიტეტის მკვლევარებმა შეისწავლეს 107000 ბავშვის კვების რაციონი, რომელთა ასაკი იყო 5 წლამდე. 19

ქვეყანაში: აზია, აფრიკა, ჩრდილოეთ ამერიკა გამოყენებული იქნა 30 წლიანი გეოკოდირებული მონაცემები ტემპერატურისა და ნალექების შესახებ, ასევე სოციალურ-ეკონომიკური, ეკოლოგიური და გეოგრაფიული მონაცემები. კვლევებმა აჩვენეს, რომ კლიმატის უარყოფითი გავლენა, განსაკუთრებით მაღალი ტემპერატურა, კვების რაციონის მრავალფეროვნებაზე ზოგიერთ რეგიონში უარყოფითად მოქმედებს.

მკვლევარებმა ყურადღება შეაჩერეს კვებითი რაციონის მრავალფეროვნებაზე - რომელიც მონოდიეტულ იქნა გაეროს მიერ რაციონის ხარისხის განსაზღვრისთვის. მიკრონუტრიენტებს, როგორცაა რკინა, ფოლიუმის მჟავა, თუთია, A და D ვიტამინები, გადამწვეტი მნიშვნელობა აქვს ბავშვის განვითარებისთვის. საკვები მიკრონუტრიენტების უკმარისობა განაპირობებს კვებით უკმარისობას (არასაკმარის კვებას), რომლითაც იტანჯება ხუთ წლამდე ასაკის ყოველი მე-3 ბავშვი. გლობალური კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ძირითად საკვებ ნივთიერებებზე სურსათში გარემო პირობების ცვლილებების გამო, მათ შორის ტემპერატურა, ნალექი და ნახშირორჟანგის დონე. ამ ცვლილებებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს კულტურების ზრდაზე, განვითარებასა და საკვები ნივთიერებების შემადგენლობაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ კონკრეტული ზემოქმედება შეიძლება განსხვავდებოდეს მოსავლის ტიპის, რეგიონისა და სხვა ფაქტორების მიხედვით, ზოგიერთი ზოგადი ტენდენცია მოიცავს შემდეგს, როგორცაა:

- **მიკროელემენტები:** ატმოსფერული ნახშირორჟანგის დონის ზრდა, რაც დაკავშირებულია კლიმატის ცვლილებასთან, შეიძლება გამოიწვიოს დონის შემცირება. გარკვეული მიკროელემენტები, როგორცაა თუთია და რკინა, ძირითად კულტურებში, როგორცაა ბრინჯი, ხორბალი და პარკოსნები. ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს იმ პოპულაციებზე, რომლებიც დიდწილად ეყრდნობიან ამ კულტურებს მათი კვებისათვის.
- **ვიტამინები:** კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კულტურებში ვიტამინების შემცველობაზე. მაგალითად, ნახშირორჟანგის მაღალმა დონემ შეიძლება გამოიწვიოს ხილსა და ბოსტნეულში C ვიტამინის შემცველობის შემცირება. ვიტამინი A და სხვა ანტიოქსიდანტური ნივთიერებები ასევე შეიძლება შემცირდეს.
- **პროტეინის შემცველობა:** ტემპერატურისა და ნალექის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს კულტურებში ცილის შემცველობაზეც. ცილების შემცირებული დონე დაფიქსირდა ბრინჯსა და ხორბალში.
- **მინერალები:** კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ნიადაგში მინერალური ნივთიერებების შემცველობაზე. მაგალითად, ნიადაგის ტენიანობის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს მცენარეების მიერ მინერალების მიღებაზე, პოტენციურად იმოქმედოს მინერალების დონეზე, როგორცაა კალციუმი, მაგნიუმი და კალიუმი.
- **თევზისა და ზღვის პროდუქტების ხარისხი:** კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ფაქტორები, როგორცაა ოკეანის დათბობა და ოკეანის მუავიანობა, შეიძლება გავლენა იქონიოს საზღვაო ეკოსისტემებზე და თევზისა და ზღვის პროდუქტების კვებით ღირებულებაზე. ამ ცვლილებებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს ომეგა-3 ცხიმოვანი მჟავების ხელმისაწვდომობაზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია ადამიანის ჯანმრთელობისთვის.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ კლიმატის ცვლილების გავლენა საკვები ნივთიერებების შემცველობაზე შეიძლება განსხვავდებოდეს ადგილობრივი პირობების, სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკისა და მოსავლის სპეციფიკური ჯიშების მიხედვით. ზეგავლენა ადამიანის ჯანმრთელობაზე შეიძლება იყოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი რეგიონებში, სადაც გარკვეული კულტურები არის ძირითადი საკვები პროდუქტები. ამ კვების გამოწვევების გადასაჭრელად ძალისხმევა მოიცავს კლიმატისადმი მდგრადი კულტურების ჯიშების შექმნას, მდგრადი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის ხელშეწყობას, ნიადაგის შემცველობის გაუმჯობესებას და დივერსიფიციკრებული კვების მხარდაჭერას, რომელიც მოიცავს სხვადასხვა საკვები ნივთიერებით გამდიდრებულ საკვებს [2,3].

მაღალმა ტემპერატურამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს სურსათის მოსავლიანობაზე და სოფლის მეურნეობის პროდუქციაზე. სითბურმა სტრესმა და ნალექების ცვლილებამ შეიძლება

გამოიწვიოს მოსავლის უკმარისობა და ძირითადი საკვების ხელმისაწვდომობის შემცირება. ამან შეიძლება გამოიწვიოს საკვების დეფიციტი და საკვებზე ფასების ზრდა, რაც ართულებს ოჯახებისთვის ადეკვატურ და მრავალფეროვან საკვებზე წვდომას. საკვები რაციონის მრავალფეროვნება განისაზღვრება მიღებული პროდუქტების ჩამონათვალი ჯგუფის მიხედვით დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

საშუალოდ კვლევაში ჩართული ბავშვები იღებდნენ პროდუქტებს 3,2 საკვები ჯგუფიდან 10 ის ნაცვლად. საკვებ რაციონში შედიოდა ხორცი, თევზი, პარკოსნები, ფოთლოვანი მწვანილეული, მარცვლეული მომდევნო 24 საათის განმავლობაში. რაც შეეხება მდიდარ ქვეყნებს, იქ ორჯერ ან მეტჯერ აჭარბებს პროდუქტების საშუალო მაჩვენებელს (6,8 საკვები ჯგუფი 6 წლამდე ასაკის ჯგუფებში).

საკვები რაციონის მრავალფეროვნება ამ ბავშვებისათვის უკვე იყო დაბალი. ამ შედეგებით შეიძლება ვივარაუდოთ, თუ ჩვენ ვერ შევძლებთ ადაპტაციას, მაშინ კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება უფრო დააზიანოს კვების რაციონი, რომელიც აღარ იქნება ადეკვატური ბავშვთა მიკრონუტრიენტების ხარისხის მხრივ.

ტემპერატურის როგორც გრძელვადიან, ისე მოკლევადიან მატებას მნიშვნელოვანი კავშირი აქვს ბავშვთა კვებით მრავალფეროვნებასთან. ეს მტკიცებულება მნიშვნელოვანია, ვინაიდან ტემპერატურის გავლენა ბავშვთა კვების შედეგზე არ არის ფართოდ შესწავლილი, წინა კვლევების უმეტესობა ფოკუსირებული იყო ნალექებზე, გვალვასა და წყალდიდობებზე. თუმცა, ჩვენი მოდელები მიუთითებს თანმიმდევრულ კავშირზე მაღალ ტემპერატურასა და დიეტის დაბალ მრავალფეროვნებას შორის, თითქმის ყველა რეგიონში.

კვებითი უკმარისობა ანუ არასაკმარისი კვება ბავშვებში წარმოადგენს სერიოზულ გლობალურ პრობლემას. გაეროს მონაცემებით 2019 წელს ხუთ წლამდე ასაკის 144 მლნ ბავშვს ჩამორჩენა ჰქონდათ სიმალლესა და წონაში კვებითი უკმარისობის გამო.

კვლევები ეფუძნება გლობალური კლიმატის ცვლილებას და მის გავლენას ბავშვთა კვებაზე, საკვები რაციონის შემადგენლობაზე, ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე. თუ როგორ მოქმედებს ბუნება ჯანსაღ კვებაზე. აქედან გამომდინარე სათანადო ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა აუცილებელია მომავლისთვის დაგეგმოს კვების რაციონის გაუმჯობესება ბავშვებისთვის კლიმატის ცვლილების გათვალისწინებით [4,5].

გლობალური კლიმატის ცვლილებას შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი და შორსმომავალი ზემოქმედება ბავშვების კვებაზე, როგორც პირდაპირ, ისე ირიბად. ეს ზემოქმედება რთული და მრავალმხრივია, რაც გავლენას ახდენს საკვების ხელმისაწვდომობის და ხარისხისა და ხელმისაწვდომობის სხვადასხვა ასპექტზე. ზოგიერთი ძირითადი გზა, რომლითაც კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ბავშვების კვებაზე, მოიცავს:

- **სასურსათო უსაფრთხოება და ხელმისაწვდომობა:** კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ამინდის ცვლილებები, ექსტრემალური ამინდის მოვლენები და ნალექების ცვლილებები.
- **წყლის დეფიციტი:** კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს წყლის ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის ცვლილებები. წყლის დეფიციტმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს ჰიგიენასა და სანიტარიულ პირობებზე, გაზრდის წყლისმიერი გადაცემის გზით გამონეული დაავადებების რისკს და გავლენას ახდენს ბავშვთა ჯანმრთელობასა და კვების სტატუსზე.
- **დაავადების გავრცელება:** კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს დაავადების ვექტორების გავრცელებაზე, როგორცაა კოლოები, რომლებიც არიან დაავადების გადამტანები. როგორცაა მალარია და დენგეს ცხელება. ბავშვები განსაკუთრებით დაუცველები არიან ამ დაავადებების მიმართ, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მათ ჯანმრთელობასა და კვების მდგომარეობაზე.
- **მიგრაცია:** კლიმატთან დაკავშირებულმა მოვლენებმა, როგორცაა ექსტრემალური ამინდის მოვლენები და ზღვის დონის აწევა, შეიძლება გამოიწვიოს თემების გადაადგილება და მიგრაცია. იძულებით გადაადგილებულ ოჯახებს შეიძლება შეეწყნათ სხვადასხვა

პრობლემები, როგორცაა: არასრულფასოვანი კვება, დაბალი ხარისხის სასმელი წყალი, არაადეკვატური სამედიცინო დახმარება და სხვა [6,7].

- **ფსიქოსოციალური სტრესი:** კლიმატთან დაკავშირებულმა კატასტროფებმა და ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს ფსიქოსოციალური სტრესი ბავშვებსა და მათ ოჯახებში. ამ სტრესმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს კვების ქცევაზე, საკვების არჩევანზე და საერთო კვებით კეთილდღეობაზე.

ამ გამოწვევების გადასაჭრელად, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს სტრატეგიების განხორციელებას, რომლებიც ხელს უწყობენ კლიმატის მდგრადობას, მდგრად სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკას, გაუმჯობესებულ კვების სისტემას და სოციალური უსაფრთხოების ქსელებს. სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ბავშვებისთვის საკვების ხელმისაწვდომობა მოითხოვს ყოვლისმომცველ და კოორდინირებულ მიდგომას, რომელიც ითვალისწინებს ურთიერთდაკავშირებულ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს კლიმატის ცვლილებაზე. იგი ასევე ხაზს უსვამს გლობალური ძალისხმევის მნიშვნელობას კლიმატის ცვლილების შესარბილებლად და მის ზემოქმედებასთან ადაპტირებასთან დაკავშირებით მიმდინარე და მომავალი თაობების კეთილდღეობაზე.

აგრეთვე შეიმჩნევა ფსიქიკურ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული პრობლემები, როგორცაა პოსტრავმული სტრესული აშლილობა (პტსა), დეპრესია და შფოთვა, ძილის დარღვევა, კოგნიტური დეფიციტი და სიძნელებები სწავლაში. ფიზიკური ზემოქმედების გარდა არსებობს ფსიქოლოგიური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის ფაქტორები, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან ბავშვთა კეთილდღეობას.

2019 წლის 15 ოქტომბერს ნიუ-იორკში გამართულ უნისეფის კონფერენციის მოხსენება შეიცავდა არასრულფასოვანი კვების დეტალურ შეფასებას ბავშვებში 21-ე საუკუნეში. მასში აღწერილია არასრულფასოვანი კვების სამმაგი ტვირთი (კვებითი უკმარისობა, შეფარული შიმშილი (აუცილებელი არასაკმარისი საკვები ნივთიერებების რაოდენობა), 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში ჭარბი წონა [6,7].

ბავშვებზე გლობალური კლიმატის ცვლილების ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების განხილვა მოითხოვს მრავალმხრივ მიდგომას, რაც მოიცავს:

- **განათლება და ინფორმირებულობა:** ბავშვებისთვის ასაკის შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდება კლიმატის ცვლილებისა და მისი ზემოქმედების შესახებ, დაეხმარება მათ გაიგონ და გაუმკლავდნენ მათ გრძნობებსა და შიშებს.
- **მხარდაჭერი საზოგადოებების ჩამოყალიბება:** ოჯახებში, სკოლებსა და თემებში დამხმარე გარემოს შექმნა, სადაც ბავშვები თავს უსაფრთხოდ იგრძნობენ.
- **ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისებზე ხელმისაწვდომობა:** კლიმატის ცვლილების შედეგად დაზარალებული ბავშვებისა და ოჯახებისთვის ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.
- **მდგრად განვითარება:** ბავშვებს გამძლეობის უნარების სწავლება დაეხმარება მათ რთულ სიტუაციებთან ადაპტირებაში და უკეთ გაუმკლავდნენ სტრესს.
- **კლიმატთან დაკავშირებულ ქმედებას:** კლიმატის ცვლილების შერბილებისა და ადაპტაციის მიზნით მნიშვნელოვანი ქმედებების განხორციელება ხელს შეუწყობს შფოთვისა და შიშის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია ეკოლოგიურ პრობლემებთან.

მნიშვნელოვანია, რომ მშობლებმა, აღმზრდელებმა, მასწავლებლებმა და ჯანდაცვის პროვაიდერებმა გააცნობიერონ ფსიქიკური ჯანმრთელობის გამოწვევები, რაც შეიძლება კლიმატის ცვლილებამ შეუქმნას ბავშვებს და უზრუნველყონ შესაბამისი მხარდაჭერა და რესურსები, რათა დაეხმარონ მათ ამ გამოწვევების გადალახვაში [8,9,10,11].

#### გამოყენებული ლიტერატურა:

1. World Health Organization. United Nations Children's Fund (UNICEF) World Bank . Levels and Trends in Child Malnutrition: UNICEF/WHO/The World Bank Group Joint Child Malnutrition Estimates: Key Findings of the 2021 Edition. World Health Organization; Geneva, Switzerland: 2021.

2. Clark H., Ghebreyesus T.A., Albrechtsen A.-B., Alcocer J. et al. Uniting for Adolescents in COVID-19 and Beyond. *BMJ*. 2021;372:n719. doi: 10.1136/bmj.n719.
3. Tong S., Bambrick H., Beggs P.J., Chen L., Hu Y. et al. Current and Future Threats to Human Health in the Anthropocene. *Environ. Int.* 2022; 158:106892. doi: 10.1016/j.envint.2021.106892.
4. Watts N., Amann M., Arnell N., Ayeb-Karlsson S. et al. The 2019 Report of The Lancet Countdown on Health and Climate Change: Ensuring That the Health of a Child Born Today Is Not Defined by a Changing Climate. *Lancet*. 2019; 394:1836–1878. doi: 10.1016/S0140-6736(19)32596-6.
5. Watts N., Amann M., Arnell N., Ayeb-Karlsson S. et al. The 2020 Report of The Lancet Countdown on Health and Climate Change: Responding to Converging Crises. *Lancet*. 2021; 397:129–170. doi: 10.1016/S0140-6736(20)32290-X.
6. Blüher M. Obesity: Global Epidemiology and Pathogenesis. *Nat. Rev. Endocrinol.* 2019;15:288–298. doi: 10.1038/s41574-019-0176-8.
7. Reinehr T. Long-Term Effects of Adolescent Obesity: Time to Act. *Nat. Rev. Endocrinol.* 2018;14:183–188. doi: 10.1038/nrendo.2017.147.
8. Berti C., Agostoni C., Davanzo R., et al. Early-Life Nutritional Exposures and Lifelong Health: Immediate and Long-Lasting Impacts of Probiotics, Vitamin D, and Breastfeeding. *Nutr. Rev.* 2017; 75:83–97. doi: 10.1093/nutrit/nuw056.
9. Hollis J.L., Collins C.E., DeClerck F., et al. Defining Healthy and Sustainable Diets for Infants, Children and Adolescents. *Glob. Food Secur.* 2020;27:100401. doi: 10.1016/j.gfs.2020.100401.
10. Global Panel . Rethinking Trade Policies to Support Healthier Diets. Policy Brief No. 13. Global Panel on Agriculture and Food Systems for Nutrition; London, UK: 2020.
11. Wijerathna-Yapa A., Pathirana R. Sustainable Agro-Food Systems for Addressing Climate Change and Food Security. *Agriculture*. 2022;12:1554. doi: 10.3390/agriculture12101554.

*ბელა ყურაშვილი, ცისანა სიფრაშვილი, ანა ბოჭორიშვილი, მაკო მაჩიტაძე*

### **კლიმატის ცვლილების გავლენა ბავშვთა კვებაზე**

ოსსუ, კვების, ასაკობრივი მედიცინის, გარემოსა და პროფესიული ჯანმრთელობის დეპარტამენტი, თბილისი, საქართველო.

### **რეზიუმე**

კლიმატის გლობალურ ცვლილებას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა ბავშვთა კვებაზე, რაც გავლენას ახდენს საკვების ხელმისაწვდომობაზე, ხარისხიან საკვებზე, კვებით მრავალფეროვნებაზე და ჯანმრთელობაზე. სტატიაში მოცემულია კლიმატის ცვლილების გავლენა ბავშვთა კვებაზე. როგორცაა: სურსათში საკვები ნივთიერებების არასრულფასოვანი შემცველობა, წყლის დეფიციტი, მიგრაცია, სურსათის ფასების მერყეობა, ეკონომიკური ზემოქმედება, ჯანმრთელობის გრძელვადიანი ეფექტები. ბავშვთა კვებაზე კლიმატის ცვლილების გავლენის განხილვა მრავალმხრივ მიდგომას მოითხოვს. ეს მოიცავს სათბურის გაზების ემისიების შემცირების მცდელობებს კლიმატის ცვლილების შერბილების მიზნით, ასევე სოფლის მეურნეობისა და კვების სისტემების ადაპტირების სტრატეგიებს. გარდა ამისა, მიზანმიმართულ ინტერვენციებს, როგორცაა სასურსათო დახმარების პროგრამები, კვებითი განათლება. ეს ყველაფერი დაეხმარება ბავშვთა ჯანსაღ კვებას და წვდომას საკვებზე კლიმატთან დაკავშირებული გამოწვევების ფონზე. კლიმატის ცვლილებასა და ბავშვთა კვებას შორის კავშირის აღიარება გადამწყვეტია მათი ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის დასაცავად ცვალებად სამყაროში.

